

VERSLAG VAN DE INFORMELE EUROPESE RAAD VAN 3 FEBRUARI 2017

Migratie

De staatshoofden en regeringsleiders namen een verklaring aan over de externe aspecten van migratie; in het bijzonder gericht op de Centraal Mediterrane Route. De verklaring¹ stelt een reeks prioriteiten in de aanpak van de irreguliere migratie, bij het voorkomen van de levensgevaarlijke overtocht over de Middellandse Zee en de aanpak van mensensmokkel. In dit kader werd ook het door Italië en de Libische regering op 2 februari gesloten MoU over samenwerking ter voorkoming van illegale migratie verwelkomd. De Europese Commissie heeft aangegeven met voorrang 200 miljoen euro uit het Trust Fund voor Afrika te reserveren om in te zetten voor migratiegerelateerde projecten in Libië.

Deze middelen zullen ingezet worden ter versterking van de Libische grens- en kustwacht en andere betrokken overheidsinstanties, alsmede ter versterking en verbetering van de opvangcentra in Libië. In de verklaring hebben de staatshoofden en regeringsleiders benadrukt dat o.a. aan het streven naar zorg voor adequate opvangcapaciteit en -omstandigheden in Libië voor migranten, samen met UNHCR en IOM, prioriteit zal worden verleend. Dit in de geest van de motie Voordewind c.s. die is aangenomen tijdens het debat ter voorbereiding op deze top (Kamerstuk 21501-20 nr. 1189).

Naast de genoemde elementen die betrekking hebben op Libië blijft de bredere EU-strategie met betrekking tot de landen van oorsprong en transit in Afrika middels de zogenaamde compact-benadering van toepassing. Naar het oordeel van het kabinet is een geïntegreerde benadering, waarmee de gehele migratieketen wordt geadresseerd, cruciaal.

Trans-Atlantische relatie

Tijdens de lunch werd gesproken over de trans-Atlantische relatie in het licht van het aantreden van president Trump en zijn recente initiatieven en uitlatingen. Onder de leden van de Europese Raad werd brede afkeuring uitgesproken over het recente decreet inzake maatregelen om de immigratie naar de VS te beperken vanwege veiligheidsredenen. Tegelijkertijd werd alom de wens geuit om een effectieve samenwerkingsrelatie te hebben met de Verenigde Staten. Het is immers deze relatie die beide continenten vrede en welvaart heeft gebracht. Door verschillende leiders werd benadrukt dat de Europese Unie vast dient te houden aan haar waarden en de eenheid dient te bewaren. Minister-president Rutte heeft tevens aandacht gevraagd voor het revitaliseren van de handelsagenda met andere delen van de wereld (Mercosur, Japan, Mexico, China) tegen de achtergrond van de protectionistische geluiden uit Washington. Daarbij dient nadruk te liggen op transparante onderhandelingsprocessen gericht op handelsverdragen die duurzaamheid als oogmerk hebben.

Toekomst van Europa

In het debat over de toekomst van Europa (het zgn. Bratislava-proces dat zal culmineren in een bijeenkomst in Rome eind maart a.s.) werden de uitgangspunten voor de bijeenkomst in Rome, zoals neergelegd in een non-paper van de voorzitter van de Europese Raad breed onderschreven. Dit paper is uw kamer voorafgaand aan de top ter vertrouwelijke inzage toegegaan.

De bijeenkomst in Rome dient de eenheid en vastberadenheid van de 27 lidstaten te benadrukken, de fundamentele waarden van de Unie te herbevestigen en de noodzaak te onderstrepen om resultaten te leveren op die terreinen die er voor de Europese burgers het meest toe doen. Tijdens de bijeenkomst is door de Benelux een paper gepresenteerd (bijgevoegd), waarin een aantal principes wordt benadrukt waarop Europese samenwerking gebaseerd dient te zijn, zoals de vier vrijheden, fundamentele waarden, focus op kerntaken, sterke lidstaten met goed bestuur. Minister-president Rutte heeft deze principes in zijn interventie benadrukt en focus bepleit op kerntaken zoals een eerlijke en diepe interne markt, interne en externe veiligheid, migratie en grensbeheer.

¹ http://www.consilium.europa.eu/press-releases-pdf/2017/2/47244654402_en.pdf.